

ส่งคืน ๓๖๓.

มารยาทสังคม (Etiquette)

น.อ.หญิง เดือนฉาย   พักผลงาม

มารยาทสังคม (Etiquette)

คือหลักความประพฤติที่พึงงามของสังคม ที่ผู้ได้รับการศึกษาอบรมมาแล้วยึดถือปฏิบัติ มาตรฐานของมารยาทในแต่ละสังคม แตกต่างกันไปตามขนบธรรมเนียมประเพณี และภูมิอากาศ แต่ก็มีจุดหมายเหมือนกัน คือ เพื่อความเรียบร้อยเรียบร้อยของสังคม

มารยาทในการแต่งกาย

การแต่งกายในชุดพลเรือน เมื่อการแต่งกายเป็นสิ่งสำคัญ เป็นสิ่งบ่งบอกให้รู้ถึงนิสัยใจคอ รสนิยม ระดับการศึกษา ฐานะ วัฒนธรรมประจำชาติ และอื่น ๆ รวมทั้งเป็นสิ่งเสริมบุคลิกภาพของผู้ใส่ด้วย ดังนั้น การแต่งกายในชุดพลเรือนก็มีความสำคัญด้วยเช่นกัน

หลักของการแต่งกาย คือ

- ความสะอาด หมายถึงของเสื้อผ้า เครื่องประดับ และร่างกาย
- ความสุภาพเรียบร้อย หมายถึงรูปแบบของเสื้อผ้า สี สัน ลวดลาย เนื้อผ้า ตลอดจนรวมถึงวิธีการตัดเย็บ
- ความเหมาะสม ต้องดูว่า เครื่องแต่งกายแบบไหนเหมาะสมแก่บุคคลลักษณะของเรา รวมไปถึงเพศ วัย สีผิว ฐานะความเป็นอยู่ อาชีพและโอกาสของการแต่งกาย

การแต่งกายสำหรับสุภาพบุรุษ หากจะไปงานพิธีการหรืองานสังคมอย่างเป็นทางการในเวลากลางวัน ท่านควรใช้ชุดสากล ที่เสื้อและกางเกงสีเดียวกัน

๑. ชุดสากลกลางวัน (Lounge Suit) ประกอบด้วย

๑. เสื้อเชิ้ตนิยมนแขนขาว สีขาวหรือสีอ่อน ๆ ไม่ควรใช้สีทึดฉูด และเป็นคอปกควง โดยเฉพาะเมื่อไปในงานพิธีเสื้อเชิ้ตสีขาวเหมาะสมที่สุด
๒. เนคไท หรือหูกระต่าย (Neck Tie หรือ Bow Tie) ควรใช้สีเรียบ ๆ ที่เข้ากับสีเสื้อ และกางเกง ขนาดและแบบควรเป็นมาตรฐานที่ดีที่สุด
๓. กางเกงและเสื้อนอก กางเกงขาขาวไม่พับปลายขา เสื้อนอกกระดุมแถวเดียว หรือสองแถวก็ได้ ต้องใช้ผ้าชนิดเดียวกับกางเกง จะเป็นสีอ่อน หรือสีเข้มก็ได้ ที่นิยมคือสีเทา น้ำตาล น้ำเงิน ดำ จะมีลายสุภาพในตัวก็ได้ แต่สีพื้นดีกว่า การจะเลือกใช้สีอ่อนหรือเข้ม ขึ้นกับอากาศเพราะหากอยู่ที่เมืองหนาวจะมีเสื้อกั๊กอีกตัว สีเดียวกับเสื้อนอก และกางเกง
๔. ถุงเท้า ควรเป็นสีพื้น หรือลายสุภาพก็ได้
๕. รองเท้า ควรเป็นสีดำ น้ำตาลเข้ม หรือเทา ถ้าเป็นงานพิธีควรใช้แบบมีเชือกผูก

ชุดสากลสีเข้ม (Dark Suit) ส่วนประกอบเหมือนชุดสากล (Lounge Suit) แต่สีของเสื้อนอกและกางเกงต้องเป็นสีเข้ม คือ น้ำเงิน เทาเข้ม และดำ เสื้อเชิ้ตแขนยาว รองเท้าดำแบบผูกเชือก

ชุดสากลแบบงานเลี้ยงอาหารค่ำ (Black Tie) เป็นชุดแต่งกายสำหรับงานเลี้ยงอาหารค่ำเป็นแบบพิธีการ (Formal) ชุดนี้โดยปกติจะเป็นชุดของฝ่ายพลเรือน ทหารไม่ค่อนิยม แกนวันงานคอนเสิร์ต หรืองานในพระราชวัง แต่โดยทั่วไปข้าราชการทหารมักใส่เครื่องแบบสโมสว

ชุดลำลอง (Casual) เป็นชุดเสื้อผ้าตามสบาย เช่น เสื้อฮาวาย หรือเสื้อยืด ใส่กับกางเกงสีเข้าชุดกัน ไม่ควรใส่เสื้อและกางเกงที่ต่างมีลายจะทำให้ดูเป็นการ์ตูน หรือตัวตลก

ชุดตามสบาย (Sports Shirt) เป็นชุดเสื้อแขนยาว ไม่ผูกมกไท จะเป็นเสื้อเชิ้ตหรือผ้าไหมมีลายก็ได้ กางเกงสีเข้ากับเสื้อก็ได้ และควรใส่เสื้อไว้ในกางเกง

ชุดสปอร์ต (Sport) เป็นชุดแบบสากล แต่เสื้อและกางเกงคนละสี

เสื้อชุดไทย (ชุดประจำชาติ) โดยปกติเราเรียกกันว่า เสื้อพระราชทานมีสามแบบ คือ

- แบบแขนสั้น
- แบบแขนยาว
- แบบแขนยาวคาดเอว

ชนิดของผ้า ควรเป็นผ้าไทยสีเรียบ ๆ หรือมีลายสุภาพ

โอกาสที่จะใช้ในการใส่

ชุดไทยแขนสั้น สีเรียบหรือมีลายสุภาพ ใช้ในโอกาสงานทั่วไปหรือในการปฏิบัติงาน หรือพิธีการกลางวัน ขณะเดียวกันก็อาจใช้สีเข้มได้

ชุดไทยแขนยาว สีเรียบหรือมีลายสุภาพ ใช้ในงานพิธีการกลางวัน หรือใช้สีเข้มในงานกลางวันได้

ชุดไทยแขนยาวคาดเอว ใช้ในโอกาสพิธีการสำคัญมาก ๆ

โอกาสงานศพ ใช้เสื้อแขนสั้นหรือแขนยาวสีขาว กางเกงดำ หรือสีขาวทั้งชุด หรือสีดำทั้งชุด ไม่ติดแขนทุกข์

สิ่งที่ควรระมัดระวังในการปฏิบัติตน

๑. สุภาพบุรุษ ไม่ควรใช้ผ้าเช็ดหน้าสีสดฉูดฉาด หรือสีสด ๆ เหน็บกระเป๋าทะเพราะจะถูกพ่งเล็งไปในทางว่าเป็นกระเทย นอกจากนี้ น้ำหอมประเภทกลิ่นแรงอย่างสุภาพตรี สำหรับเนคไท หรือหูกระต่ายก็เช่นกัน ไม่นิยมสีสดฉูดฉาด นอกจากนี้ควรระวังในเรื่องถุงเท้าด้วยจะต้องไม่ใสที่ขาด และที่สำคัญเวลาไปงานราตรี หรืองานเลี้ยงไม่ควรใช้รองเท้า Sport หรือรองเท้าหลากหลายสี รองเท้าพื้นหนาไปงานควรใช้รองเท้าดำผูกเชือก หรือรองเท้าบูทสั้น

๒. สุภาพบุรุษ ต้องดูแลความสะอาดของร่างกายด้วย เช่น ควรหวีผมให้เรียบร้อย โคน
หมวดเครา ขอกหูและคอควรสะอาด นัยน์ตา เล็บ ฟัน รวมทั้งกลิ่นตัวด้วย

สิ่งที่ควรละเว้นไม่ปฏิบัติ

๑. ไม่ขว้างน้ำลายลงพื้นหรือที่สาธารณะ หากจำเป็นควรบ้วนลงในผ้าเช็ดหน้า กระดาษเช็ด
ปาก แต่ควรกระทำอย่างมิดชิด

๒. การสั่งน้ำมูกในที่สาธารณะ หรือร้านอาหาร อย่าสั่งในผ้าเช็ดหน้าเพราะอาจผลอเรอนา
ขึ้นไปเช็ดปากอีก ลองจิกสภาพก็แล้วกันนะกะ

๓. การเรอ ไม่ควรทำเพราะไม่สุภาพ และขาดมารยาท

๔. การจาม ควรใช้มือ ผ้าเช็ดหน้า หรือผ้าเช็ดปากป้องกันไว้เพื่อไม่ให้ไปถูกผู้อื่น

๕. การขาก เป็นการไม่สุภาพ ต้องละเว้นการทำงานเสียงระคายหูทุกชนิด

๖. การหวนในงาน หากจำเป็นควรเอามือปิดปาก และไม่ให้เกิดเสียงดัง เพราะการหวนที่
หากอยู่กับสุภาพสตรีถือว่าการแสดงความเบื่อหน่าย อาจทำให้สุภาพสตรีไม่พอใจได้ ยิ่งถ้าเป็นเจ้าภาพ
หวนก็เท่ากับว่าเป็นการไล่แขกกลับบ้านให้เร็วยิ่งขึ้น

๗. การตะแคงงูก ถอนหมวด ถอนขนงูก หักนิ้ว บิดขี้เกียจ บุคลาก ฯ ถือว่าไม่ควร
กระทำเป็นการเสียมารยาท

๘. การลุกนั่ง สุภาพสตรีพึงต้องระวังให้หัวเข่าชิดเสมอ และต้องไม่ให้กระโปรงขึ้นใน
แลบออกมานอกกระโปรงขึ้นนอกเพราะแลดูไม่เรียบร้อย

๙. การมองในรูปดูแง รูปฝาผนัง ก้มดูใต้โต๊ะ ชะโงกดูบนมิ่งตา แอบฟังที่ประตู ไม่ควร
กระทำอย่างเด็ดขาด เพราะถือว่าขาดมารยาทผู้ดี

สิ่งที่ควรปฏิบัติ

๑. การติดต่อ หากต้องการไปติดต่อกับผู้ใดผู้หนึ่งในห้อง ต้องเคาะประตูก่อน และเมื่อได้
รับอนุญาตถึงเปิดประตูเข้าไป หากไม่แน่ใจว่ามีใครอยู่ในห้องหรือไม่ จะต้องเคาะประตูอีก ๒ - ๓ ครั้ง
เมื่อไม่มีเสียงตอบจึงจะเปิดประตูเข้าไปได้ และเมื่อพบกับผู้ต้องการพบแล้ว ไม่ควรเดินสำรวจของในห้อง
ยกเว้นสนใจสิ่งใดจริง ๆ ต้องขออนุญาตก่อนจึงจะดูได้

๒. หากมีสุภาพสตรีเดินมาในที่ที่สุภาพบุรุษนั่งอยู่ สุภาพบุรุษต้องลุกขึ้นยืนต้อนรับเมื่อ
สุภาพสตรีนั่งลงแล้ว สุภาพบุรุษก็นั่งลงได้ทั้งนี้เพื่อเป็นการให้เกียรติฝ่ายหญิง หากมีเก้าอี้หลายชนิดจะ
ต้องเชิญให้สุภาพสตรีนั่งลงในตัวสบายที่สุด และเมื่อสุภาพสตรีลุกขึ้นเพื่อจะกลับ สุภาพบุรุษต้องลุกตาม
และเดินไปส่งถึงประตู

๓. หากสุภาพบุรุษเดินไปกับสุภาพสตรี สุภาพบุรุษต้องเดินในด้านที่อันตราย เช่น บน

๔. หากเดินเข้าประตูที่ละคน สุภาพบุรุษต้องให้สุภาพสตรีเดินเข้าไปก่อนแต่หากประตูเปิด สุภาพบุรุษต้องเปิดประตูให้ ยกเว้นที่จะเข้าไปนำอันตรายและวีด สุภาพบุรุษจะต้องมาเข้าไปก่อนกรณีนำอาหารที่เช่นกัน อ่าวโสเน็อบต้องเปิดประตูให้อ่าวโสมากกว่า

๕. หากข้ามถนน สุภาพบุรุษต้องอยู่ด้านที่รถวิ่งมา เพื่อคอยดูแล ป้องกันความปลอดภัย

๖. หากสุภาพสตรีหกล้ม สุภาพบุรุษต้องรีบให้ความช่วยเหลือและสอบถามว่าบาดเจ็บหรือไม่ หากบาดเจ็บต้องให้ความช่วยเหลือ

๗. หากสุภาพสตรี และสุภาพบุรุษเกิดขัดแย้งกัน และสุภาพสตรีตบหน้าสุภาพบุรุษในที่สาธารณะ สุภาพบุรุษต้องไม่ได้ตอบโต้ขาดพร้อมทั้งไม่แสดงอาการโกรธเคือง ทั้งนี้เพราะสุภาพสตรีเป็นเพศอ่อนแอต้องให้อภัยเสมอ หากได้ตอบจะเป็นการเสียเกียรติอย่างยิ่ง

๘. หากเดินสะดุด หรือเหยียบเท้าหรือชนผู้อื่นจะต้องรีบขอโทษ และหากมีบาดเจ็บ จะต้องพร้อมที่จะใช้ค่าเสียหาย

๙. หากทำของทำของหกกรดเปื้อนเสื้อผ้าผู้อื่น จะต้องรีบขอโทษ และพร้อมที่จะใช้ค่าเสียหาย สิ่งที่ควรทราบ

๑. การจัดบ้าน ห้องรับแขก ควรจัดให้เรียบร้อย ไม่มีสิ่งประดับมากเกินไป จะไม่ติดภาพเขียนหรือภาพถ่ายเดี่ยวของพ่อบ้านไว้ในห้องรับแขกเว้นแต่ถ้ารูปกับบุคคลสำคัญ

๒. ห้องรับประทานอาหาร หากจะติดภาพวาดควรเกี่ยวกับผลไม้ นกหรือปลา

๓. ห้องสุขา ควรสะอาด กลิ่นหอม ต้องอยู่ในสภาพดีไม่ชำรุด แปรงสีพื้น ชาติพื้นควรเก็บใบไม้ ควรมีเฉพาะผ้าเช็ดมือ สบู่ - โอดิโคโลญ เป็นต้น เพราะในประเทศต่าง ๆ ถือว่าห้องน้ำเป็นเครื่องวัดมาตรฐาน วัฒนธรรมของเจ้าของบ้าน

มารยาทในการแนะนำ

๑. จะต้องแนะนำสุภาพบุรุษต่อสุภาพสตรี ผู้มีอาวุโสน้อยกว่าต่อผู้มีอาวุโสมากกว่า

๒. ต้องขออนุญาตสุภาพสตรีก่อนที่จะแนะนำสุภาพบุรุษให้สุภาพสตรีรู้จัก

๓. สุภาพสตรีจะต้องยื่นมือให้สัมผัสก่อน หากไม่ยื่นมือมาสุภาพบุรุษจะต้องไม่ยื่นมือให้ผู้อาวุโสสูงจะต้องยื่นมือให้สัมผัสก่อน หากอยู่ระยะไกลก็อาจใช้วิธีโค้งคำนับ การสัมผัสมืออย่าบีบมือแน่นเกินไป แต่คนไทยส่วนใหญ่จะให้การไหว้ตามประเพณีอยู่แล้ว

๔. เมื่อมีการแนะนำควรบอกคุณสมบัติพิเศษของทั้งสองฝ่าย เช่น ชอบปลูกต้นไม้เพื่อจะได้คุยกันถูกใจ

๕. การได้รับเชิญไปยังบ้านใดบ้านหนึ่งพร้อมกัน แม้ไม่ได้รับการแนะนำแต่ก็สามารถทำความรู้จักกันได้โดยตนเอง เพราะเจ้าภาพย่อมเลือกเชิญคนดีมาร่วมงาน

๖. ถ้าเดินอยู่กับเพื่อนระหว่างทางและได้พบกับเพื่อนอีกคน จะไม่แนะนำเพื่อนทั้งสองให้รู้จักกัน

๗. ในงาน Party เล็ก ๆ แยกอาจได้รับการแนะนำให้รู้จักกันโดยเรียกเพียงชื่อ แต่ถ้าเป็นงานพิธีการต้องแนะนำด้วยชื่อสกุล แต่สำหรับคนไทยเวลานิยมแนะนำด้วยชื่อ

มารยาทในการนั่ง

๑. ควรนั่งตัวตรง

๒. ไม่ผูกคอกผูกคาง

๓. ไม่ควรนั่งในที่ที่ไม่แน่ใจว่าว่าง และเมื่อจะนั่งในที่ว่างข้างคนที่นั่งอยู่ควรขออนุญาตเขา

เสียก่อน

มารยาทในการยืน

๑. เมื่อยืนต่อหน้าผู้ใหญ่ควรอยู่ในลักษณะสำรวม

๒. ไม่ยืนเขย่งขา

๓. การยืนด้วยมือล้วงกระเป๋า ควรทำเฉพาะกับเพื่อนฝูงเท่านั้น หากฝึกได้ควรยืนในท่า

ธรรมดาเพราะอาจเสียบุคลิกได้

มารยาทในการเดิน

๑. ไม่ควรเดินผ่านหน้าผู้ใหญ่ที่นั่งอยู่ในระยะใกล้ หากจำเป็นต้องขออนุญาตและก้มตัว

เดินผ่านไป

๒. ในงานเลี้ยงรับรองจะต้องยืนเรียบร้อยใบหูเวลาที่กำลังขึ้นขณะเมื่อมีประกาศ

๓. เมื่อเดินกับสุภาพสตรีหรืออาวุโส จะต้องอยู่ทางซ้ายของผู้อาวุโสโดยรักษาระดับให้ก้อยหลัง

เล็กน้อย

มารยาทในที่ประชุม

๑. ระหว่างประชุมไม่ควรพูดคุยกับคนข้างเคียงเหมือนไม่สนใจเรื่องที่กำลังประชุมกันอยู่

๒. เมื่อจะแสดงความคิดเห็น ต้องขออนุญาตประธานก่อน

๓. ต้องแสดงความสนใจและตั้งใจฟัง ในขณะที่ผู้อื่นแสดงความคิดเห็น

๔. อย่างนั่งง่วง หรือหาว ขณะร่วมประชุม

๕. หากเป็นผู้สังเกตการณ์ ไม่ควรแสดงความคิดเห็น

๖. ไม่แสดงความไม่เห็นด้วยในลักษณะรุนแรง หรือใช้ถ้อยคำก้าวร้าวแสดงกิริยามารยาทไม่

เหมาะสม

๗. ต้องมีความสุภาพนุ่มนวลในการใช้คำพูด เพื่อแสดงความคิดเห็น

๘. หากจำเป็นต้องออกจากที่ประชุมก่อนการประชุมเสร็จสิ้น ต้องขออนุญาตต่อ

ประธานก่อน

มารยาทในการใช้ลิฟท์

๑. ควรรอเข้าลิฟท์ตามลำดับก่อนหลัง
๒. หากมีคนรอลิฟท์น้อย ต้องให้เกียรติสตรีและผู้สูงอายุก่อน
๓. หากยืนอยู่ใกล้ปุ่มกด ควรบริการให้ผู้ที่อยู่ห่างด้วย และช่วยกดปุ่มเปิดประตูกว้างไว้ก่อน หากมีคนออกหลายคน กรณีที่อยู่ห่างปุ่มกด และไม่สามารถกดได้ถึงควรขอความช่วยเหลือผู้ที่อยู่ใกล้ปุ่มกดให้
๔. เมื่อขึ้นอยู่ในลิฟท์และลิฟท์แน่น การจะออกจากลิฟท์จะต้องขอทาง
๕. เมื่อลิฟท์มาจอดตรงหน้า และมีผู้จะออกควรก้าวหลบเพื่อเปิดทางให้ผู้ออกจากลิฟท์

มารยาทในการนั่งโต๊ะอาหาร

๑. ไม่นั่งเท้าแขนหรือเอาศอกวางบนโต๊ะ เพราะถือว่าผิดมารยาทขาดสมบัติผู้ดี ถ้าเป็นชาวฝรั่งเศสจะเอาข้อมือวางบนโต๊ะ ชาวอังกฤษเอามือวางบนเก้าอี้แต่ฝรั่งเศสถือว่าการเอามือลงใต้โต๊ะเป็นการผิดมารยาท ส่วนคนไทยนิยมวางบนตัก
๒. เมื่อเข้านั่งโต๊ะอาหาร สิ่งแรกที่ต้องปฏิบัติเอาผ้าเช็ดปากคลี่วางบนเก้าอี้ไม่ควรหยิบหน้าออกหรือผูกคอก เมื่อรับประทานอาหารเสร็จก่อนลุกจากโต๊ะให้เอาผ้าเช็ดปากวางบนโต๊ะให้เรียบร้อยไม่จำเป็นต้องพับผ้าให้เหมือนเดิม เพราะจะกลายเป็นว่าจะกลับมาทานใหม่อีก หากสุภาพสตรีที่นั่งข้างผ้าเช็ดปากตกลงพื้น จะต้องช่วยเก็บให้
๓. เมื่อรับประทานซุป หรืออาหารอื่น ๆ ไม่ควรก้มหน้าต่ำเกินไปบนจาน ควรนั่งตัวตรง แต่ไม่ต้องเหมือนกัน น.ร.เหล่า หรือหากก้มศีรษะเล็กน้อยก็ทำได้ แต่ไม่ควรเงยหน้าจนเกินไปเมื่อตักอาหารใส่ปาก
- ในการเสิร์ฟซุป อาจจะเสิร์ฟในถ้วยหรือจาน ซึ่งอาจจะเป็นซุปเย็นหรือร้อน หากใช้ถ้วยก็ต้องใช้ช้อนเล็กตักซุป หรือจะถือถ้วยด้วยข้อมือข้างซ้ายก็ได้ และให้เอาช้อนวางบนจานรองถ้วยเมื่อทานเสร็จ หากรับประทานซุปในจานใหญ่ ต้องใช้ช้อนใหญ่ และเมื่อเสร็จแล้วต้องหงายช้อนวางในจานซุป วิธีรับประทานซุปใช้ช้อนตักออกจากถ้วย คีมทางข้างช้อน
๔. เวลารับประทานอาหาร น้ำ ไม่ควรขดเสียงคาง ถ้าร้อนควรเป่าก่อน

สำหรับอาหารอย่างอื่น ๆ

- ไม่ควรเคี้ยวให้มีเสียงดัง
- ไม่ควรดักอาหารคำโต และอ้าปากกว้างเกินไป
- ไม่ควรพูดเวลาอาหารอยู่ในปาก
- ไม่ใช้มือตักอาหารใส่ปาก หากจะคายอาหารควรคายบนส้อม แล้วเอาเศษอาหารวางบนจานไม่ทิ้งใต้โต๊ะ หรือบนโต๊ะ
- ไม่ทิ้งกระดาษเช็ดปาก ไว้จุ่มพื้นลงบนพื้นใต้โต๊ะ

- เวลาพูดต้องไม่เอาส้อมหรือมีดที่ประกอบท่าทาง
- ไม่ใช้มีดและเสียบในโต๊ะอาหาร
- หากจะไอ จาม ควรใช้ผ้าหรือมือปิดปาก
- การเรอ ในโต๊ะอาหารเป็นการเสียมารยาท
- การถือมีด ส้อม ควรถือมีดมือขวา และส้อมมือซ้าย (แล้วแต่ความถนัด)
- เวลารับประทานอาหารเมื่อ ควรใช้มีดตัดทีละชิ้น ไม่ใช่ตัดเนื้อหมดก่อนก่อนแล้ววางมีดให้ส้อมรับประทาน
- การรับประทานอาหารขนมปัง ไม่ใช้มีดตัด แต่ใช้มือบีบขนมปัง แล้วใช้มีดตัดขอบทาขนมปังทีละคำ อย่าผ่าขนมปังด้วยมีดแล้วทานเนยไว้ล่วงหน้าทั้งหมด ส่วนขนมปังปังทานเนยทั้งแผ่น แล้วตัดแบ่งครึ่งแบบเฉียงยกขึ้นกัดทั้งชิ้นเวลาทานได้
- ในฝรั่งเศส ชาวฝรั่งเศส ไม่ใช้มีดตัดแต่ใช้มีดกับส้อมพับใบสลัด แล้วใช้ส้อมจิ้มรับประทาน
- ไม่ควรใช้ขนมปังเช็ดจาน ในโต๊ะอาหารที่มีแขกร่วมรับประทาน
- ไม่ควรใช้นิ้วมือจับอาหารเป็นอันขาด ยกเว้นทานกับเพื่อนฝูง แต่จะใช้นิ้วมือจับอาหารประเภทไก่ หรือนกได้

๕. การรับประทานอาหารประเภท กุ้ง หอย ปู ปลา จะมีส้อมพิเศษต้องใช้ให้ถูกต้อง หากไม่ทราบวิธีใช้ให้คอยสังเกตจากผู้นั่งข้างเคียง

๖. การรับประทานอาหารประเภทเส้นแข็ง มักกะโรนี ซึ่งมีเส้นใหญ่ควรใช้มีดตัดเส้นก่อนแล้วจึงใช้ส้อมจิ้ม หรือดักรับประทาน ส่วนสปาเก็ตตี้ซึ่งมีเส้นเล็กยาว ให้ใช้ส้อมปักลงในเส้นพอควร แล้วปั่นส้อมหมุนวนเกาะอยู่กับส้อม แล้วจึงรับประทาน แต่อย่าให้เส้นเกาะส้อมมากเกินไป อิตาลีจะไม่ใช้มีดตัดเส้น แต่ถ้าเป็นแบบอังกฤษจะใช้มีดตัดเส้นให้สั้นเสียก่อน แล้วใช้ส้อมจิ้มหรือดักรับประทาน

๗. การรับประทานอาหารผลไม้ ถ้าเป็นผลไม้ที่ปอกเปลือกแล้วใช้มีดตัดแล้วส้อมจิ้มรับประทาน แต่ถ้ายังไม่ปอกเปลือก เช่น แอปเปิล พีช ให้ผ่าเป็นสี่ส่วนแล้วปอกเปลือกด้วยมีดและส้อม หรือจะไม่ปอกเปลือกก็ได้ ส่วนกล้วยหอมให้ปอกเปลือกก่อนแล้วใช้มีดตัดเป็นคำ ๆ ใช้ส้อมจิ้มรับประทาน สำหรับผลไม้มีเมล็ด เช่น เชอรี่ องุ่น ให้ปลิดทานด้วยมือ คาบเมล็ดลงในกรวยมือแล้ววางที่ขอบจาน แต่ถ้ามีเมล็ดผลไม้ในแก้วให้คาบเมล็ดในส้อม

๘. การดื่มเหล้าในโต๊ะอาหาร ปกติมีเหล้าหลายชนิดแต่ต้องรู้จักดื่มให้ถูกต้องกับประเภทของอาหาร เช่น

- เหล้าเชอรี่ ดื่มก่อนเสิร์ฟฟูฟ หรือ Hors-d'oeuvres เพราะถือว่าเป็นเหล้าเจริญอาหาร
- เหล้าองุ่นขาว ใช้ดื่มกับอาหารประเภท กุ้ง หอย ปู ปลา

- เหล้าองุ่นแดง ใช้ดื่มระหว่างรับประทานอาหารประเภท เนื้อ สัตว์ปีก
- เหล้าองุ่นสีชมพู (Vins Rose) ใช้กับอาหารได้ทุกประเภท
- เหล้าแชมเปญ เสริฟเวลารับประทานอาหารของหวานหรือ ไอศกรีม หากมีการกล่าวสุนทรพจน์ จะมีการดื่มแชมเปญอวยพรหลังการกล่าวสุนทรพจน์ และหลังจากแขกผู้มีเกียรติกล่าววอตน สุนทรพจน์จบอีกครั้งหนึ่ง

๕. การเสิร์ฟกาแฟ ปกติจะเสิร์ฟนอกโต๊ะอาหาร เช่นในห้องรับแขกหรือห้องรับรอง แต่ถ้าไม่สะดวกจะเสิร์ฟในโต๊ะอาหารก็ทำได้ ถ้วยกาแฟนั้นจะมีขนาดเล็กกว่าถ้วยชา การดื่มกาแฟนั้นดื่มเพื่อรสชาติ เพราะฉะนั้นชงขึ้นพอควร เป็นกาแฟอย่างดี การถือถ้วยกาแฟจะต้องถือจานรองถ้วยด้วยมือซ้าย มือขวาटकหรือคิบน้ำตาล เวลาดื่มจับหูถ้วยด้วยมือขวาแล้วดื่ม ส่วนช้อนต้องวางไว้ในจานรอง

๑๐. การสูบบุหรี่ ระหว่างรับประทานอาหารนั้นควรจะเว้นการสูบบุหรี่อย่างเด็ดขาด จะเริ่มสูบได้ต่อเมื่อเสิร์ฟของหวาน โดยปกติเจ้าภาพจะสูบบุหรี่ก่อน หากไม่สูบก็เชิญชวนให้แขกสูบบุหรี่ได้ โดยการสูบบุหรี่นั้นหากมีสุขภาพสตรีนั่งอยู่ข้าง ๆ จะต้องเสนอบุหรี่ให้ก่อน หากได้รับการปฏิเสธ ต้องถามว่ารังเกียจควันบุหรี่หรือไม่หากเราจะสูบ แต่หากสุขภาพสตรีขอมิให้สูบเพราะแพ้ควันบุหรี่ สุภาพบุรุษก็ไม่ควรสูบ หากสุขภาพสตรีหรือผู้อาวุโสประสงค์จะสูบบุหรี่ สุภาพบุรุษจะต้องจุดไฟให้ยกเว้นอยู่ไกลเกินกว่าจะจุดให้ได้

อนึ่งเวลาสนทนากับสุขภาพสตรี ไม่ควรคาบบุหรี่หรือซิการ์ไว้ในปาก สำหรับการจุดบุหรี่นั้น การจุดไฟครั้งเดียวต่อได้เพียง ๒ มวน เป็นอย่างมากที่สุด อีกประการหากประสงค์จะต่อบุหรี่จากผู้อื่น ควรจับมือของผู้ที่ให้สูบบุหรี่และต่อกับบุหรี่ของตนเอง ทั้งนี้เพื่อสุขภาพของทั้งสองฝ่าย

๑๑. การเอื้อมหยิบของในโต๊ะอาหาร เช่น เกล็ด พริกไทย ควรเรียกคนเสิร์ฟมาหยิบให้ แต่ต้องกล่าวขอโทษก่อน และเมื่อหยิบให้แล้วจะต้องกล่าวขอบคุณ

๑๒. การเชิญแขก ไม่ควรเชิญแขกที่ไม่ถูกกันมารับประทานอาหารร่วมกัน หรือหากมาก็ควรจัดให้นั่งห่างกัน

๑๓. การปิ่นของที่มีคมหรือของแหลม วิธีการส่งมีด ส้อม และช้อนนั้นต้องยื่นด้ามให้ผู้รับ ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยและอนามัย

๑๔. เวลาจะเดินไปนั่งโต๊ะอาหาร ต้องรอให้สุขภาพสตรีนั่งลงก่อน จึงจะนั่งลงได้ และต้องเลื่อนเก้าอี้ให้สุขภาพสตรีเมื่อจะลุกจากโต๊ะอาหาร

มารยาทในการตอบบัตรเชิญ

การมาร่วมงานเลี้ยงนั้น เมื่อได้รับบัตรเชิญจะต้องตอบให้เจ้าภาพทราบว่าได้หรือไม่ได้ การไม่ตอบถือว่าเสียมารยาท และเป็นการสร้างความกังวลให้แก่เจ้าภาพในเรื่องกำหนดจำนวนแขก เพราะเกี่ยวทั้งจำนวนอาหาร และการจัดที่นั่ง หากไม่ว่าจะให้คนอื่นไปแทนไม่ได้ เว้นแต่ขออนุญาตเจ้าภาพก่อน และถ้าจะพาแขกอื่นไปซึ่งไม่ได้รับเชิญไปร่วมงานนั้นถือว่าเป็นการเสียมารยาทอย่างยิ่ง

การไปร่วมงาน ต้องไปให้ตรงเวลาไม่ควรไปถึงเร็วเกินไปเพราะเจ้าภาพอาจยังไม่พร้อม ถ้าไปก่อน ๕ นาที หรือ ๑๐ นาทีก็ได้ ขณะเดียวกันก็ไม่ควรไปสายเกินไปเพราะจะทำให้เจ้าภาพ และแขกอื่นรอเราอยู่ โดยปกติไม่ควรไปถึงช้ากว่า ๑๕ นาที

มารยาทในการนั่งรถ

โดยปกติสุภาพบุรุษจะต้องเปิดประตูให้สุภาพสตรีขึ้นรถยนต์เสมอ และเมื่อปิดประตูรถยนต์แล้วถึงจะอ้อมไปประตูทางด้านคนขับรถ การปิดประตูก็ต้องระมัดระวังอย่าให้หนีบส่วนของร่างกาย เช่น ขา หรือ ขาขระโงรง ฯ

หากเป็นรถไฟหรือรถประจำทาง ต้องระวังในเรื่องการเปิดประตูหน้าต่างหรือกระชก เพราะจะต้องถามผู้ที่นั่งอยู่ด้วยว่าขัดขวางไหม หากจะเปิดหรือ ปิดหน้าต่าง

มารยาทในการเยี่ยมเยียน

๑. เยี่ยมในโอกาสวันสำคัญ หรือเทศกาล เช่น วันปีใหม่ วันเกิด วันสงกรานต์ ฯ จะเป็นการเยี่ยมเยียนตามประเพณี เพื่ออวยพรและมอบของขวัญ

๒. เยี่ยมในโอกาสเจ็บป่วย อาจนำดอกไม้ไปเยี่ยม เวลาเยี่ยมก็ไม่ควรเกิน ๑๕ นาที ทั้งนี้เพื่อให้คนไข้ได้พักผ่อนร่างกาย

๓. เยี่ยมในโอกาสคลอดบุตร ไม่ควรเข้าไปใกล้เด็กหรือจับตัวเด็ก หรืออุ้มเด็กเพราะเป็นเหตุผลทางอนามัย สำหรับการไปเยี่ยมเด็กประมาณ ๔ - ๕ ขวบ ไม่ควรหีบของให้เด็กรับประทาน เพราะหากป่วยอาจจะถูกกล่าวหาว่าเป็นต้นเหตุ และหากจะให้ขนมหรือลูกกวาดแก่เด็ก ไม่ควรให้เป็นชนิด ๆ ควรให้เป็นกล่องที่ยังไม่เปิด

๔. เยี่ยมในโอกาสสมิถุกรรมรณกรรม เป็นการเยี่ยมระหว่างญาติสนิทหรือมิตรสหายอาจมีดอกไม้หรือพวงหรีดไปให้ หากไม่สะดวกอาจส่งการ์ดแสดงความเสียใจหรือโทรศัพท์ไปให้กำลังใจ

๕. เยี่ยมระหว่างเพื่อนฝูง ควรโทรศัพท์แจ้งให้ทราบล่วงหน้า เพื่อเจ้าของบ้านจะได้มีเวลาเตรียมตัวต้อนรับ การไป Surprise อาจทำให้ผู้ต้อนรับไม่พร้อม ในวันสุดสีปดาห์ไม่ควรไปเยี่ยมเยียน เพราะถือว่าเป็นวันพักผ่อน

สำหรับการไปเยี่ยมไม่ควรไปในช่วงเวลารับประทานอาหาร เพราะไม่ถูกกาลเทศะทางเข้าของบ้านอาจกังวลใจ เพราะอาหารเองไม่พอที่จะเชิญให้ร่วมรับประทานอาหารด้วย

มารยาทในการยืมเงิน หรือของใช้

ในประเทศตะวันตก ไม่นิยมการยืมเงินหรือยืมของใช้ ยกเว้นเพื่อนสนิทจริง ๆ เพราะการยืมเงินถือว่าการเสียดายเกียรติของผู้ยืม และอาจก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาทกันได้ ฉะนั้นควรหลีกเลี่ยงให้มากที่สุด ยกเว้นเป็นการกู้ยืมเงินตามกฎหมาย กรณีของใช้ราคาแพง เช่น กล้องถ่ายรูป รถยนต์ ฯ ไม่ควรขอยืมใช้ เพราะหากเกิดเสียหาย จะทำให้เกิดการทะเลาะวิวาทได้ง่าย

การออกเงินเลี้ยงผู้อื่น

ปกติประเทศต่าง ๆ ไม่นิยมให้ผู้ใดผู้หนึ่งออกเงินให้โดยไม่มีเหตุผล ถือว่าเป็นการดูถูกและเกิดความไม่สบายใจต่อผู้รับ เช่น ดูกาหัง รับประทานอาหาร แต่ถ้าเป็นคนไทยสังคมจะเปลี่ยนแปลงไป ทุกคนจะยินดีเป็นอย่างยิ่งหากมีผู้ใดออกเงินเลี้ยง

มารยาทในการเข้าคิวรอ

ในธรรมเนียมที่ถือปฏิบัติทั้งใน ตะวันตก และ ตะวันออก บางประเทศ ผู้ที่ลัดคิวถือว่าเป็นการเอาเปรียบผู้อื่น ใครมาก่อนควรมีสติทักก่อน เช่นการรอขึ้นรถ ซื้อตั๋วหนัง ซื้ออาหาร ฯ

การทิป (Tip)

ขึ้นกับสังคมของแต่ละประเทศ เช่นในสหรัฐ ฯ ต้องให้ทิปในทุกกรณี ส่วนในสิงคโปร์ จะไม่มีการทิป เพราะเขาถือว่าบวกค่าบริการไปแล้ว

มารยาทในการให้ของขวัญ

หากท่านจะมองของขวัญให้กับผู้ใดผู้หนึ่ง ควรจะต้องระวังอย่าลืมเอาป้ายติดราคาออกเสียก่อน เพราะถือว่าผิดมารยาท

มารยาทในการใช้ห้องน้ำ

การใช้ห้องน้ำ ควรระวังเกี่ยวกับการใช้ อย่างล้างหน้า และสุขภัณฑ์ ฯ

อ่างล้างหน้า ใช้สำหรับล้างมือ ล้างหน้า ล้างฟัน บ้วนปาก ถ้าท่านทำน้ำเปื้อนกระฉกเหนืออ่างล้างหน้า หรือยาสีฟันกระเด็นติดกระฉก จะต้องเช็ดให้สะอาด

อ่างส้วม หากสุขภาพบุรุษจะใช้ต้องยกไม้รองนั่งขึ้นเสียก่อน และควรรักษาความสะอาดให้มาก แต่ในประเทศไทยเราคงลำบากโดยเฉพาะส้วมสาธารณะ เพื่อใช้แล้วต้องไม่ถ่มขี้โครก และไม่ควรถังสิ่งของแข็ง ๆ ลงในโถส้วมเพราะจะทำให้ท่อตัน

มารยาทในการสนทนา

โดยปกติเมื่อเราไปร่วมงานเลี้ยง ทุกคนมีหน้าที่ต้องสนทนากับบุคคลที่มาร่วมงาน โดยเฉพาะคนที่นั่งใกล้เคียงกับเรา การสนทนาควรสนทนาให้เสมอภาคกัน ไม่ควรสนทนากับแขกท่านใดท่านหนึ่งตลอดเวลา เพราะถือว่าขาดมารยาท

หัวข้อการสนทนา ไม่ควรนำเรื่องคนใช้ ความเจ็บป่วย ศาสนา การเมือง มาเป็นหัวข้อสนทนา เพราะเป็นการไม่สุภาพ และเป็นการเสียดต่อการผัดใจระหว่างกัน

การเลี้ยงอาหารแบบโต๊ะจีน

- การเลี้ยงอาหารแบบโต๊ะจีน เป็นที่นิยมมากทั้งในประเทศไทยและประเทศอื่น ๆ ในโลก โต๊ะจีนมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ทั้งในเรื่องเกี่ยวกับอาหาร วิธีการรับประทาน และวิธีการจัดโต๊ะ

- วัฒนธรรมไทย เรื่องอาหารการกิน เป็นเรื่องสำคัญที่สามารถแสดงให้เห็นเอกลักษณ์ของกลุ่มคนในสังคม แม้จะมีแบบการรับประทานอาหารสากลที่ใช้กันทั่ว ๆ ไป แต่จะบังคับให้ชนชาติหนึ่ง หรือกลุ่มหนึ่ง เปลี่ยนวัฒนธรรมการรับประทานอาหารของชาติตนไปใช้แบบสากลทั้งหมดคงเป็นไปไม่ได้ยาก

- การรับประทานอาหารแบบจีน เป็นวัฒนธรรมที่ไม่เหมือนกับแบบสากลหรือตะวันตก โดยจะเห็นได้จากการเปรียบเทียบ ดังนี้

๑. ชาวตะวันตกนิยมทานผักสด แต่ชาวจีนนิยมผักสุกแต่สุกอย่างสุก ตะวันตกนิยมเนื้อ ค่อนข้างดิบ หรือครึ่งดิบครึ่งสุก แต่จีนนิยมเนื้อที่ปรุงสุกสำเร็จและสุกเต็มที่

๒. ธรรมเนียมในการตัดและกินอาหาร ชาวตะวันตกนิยมอาหารเนื้อที่เสิร์ฟโต๊ะ ซึ่งแสดงถึงความอุดมสมบูรณ์ ผลไม้ก็เสิร์ฟสด ๆ แต่สำหรับชาวจีนถือว่าการตัด การกินจะค่อนข้างเรียบร้อย จากใจแล้ว เพราะถือว่าการตัดและกิน เป็นศิลปะที่สำคัญที่สุด อาหารแต่ละจานที่ปรุงจะต้องมีแบบการกิน ทั้งเนื้อและผักอย่างปราณีต

๓. เครื่องใช้ในการรับประทานอาหาร ชาวยุโรปรับประทานอาหารด้วยมีด ส้อม ช้อน ขนาดต่าง ๆ แต่สำหรับอาหารจีน ใช้ตะเกียบ ๑ คู่ ช้อน ๑ คัน และช้อนกลาง เพราะชาวจีนถือว่าเป็นการไม่สุภาพอย่างยิ่งที่จะมีการใช้มีดตัดอาหารในโต๊ะ และเป็นการแสดงถึงความไม่พร้อม นอกจากนั้น การมีเครื่องใช้ที่แหลมคมบนโต๊ะอาหารก็ถือว่าไม่ปลอดภัย

๔. การรับประทานอาหารแบบสากลหรือแบบตะวันตก ยอมให้แขกด้วยขึ้นจรดปากเพื่อดื่ม ได้เฉพาะถ้วยเครื่องดื่มและถ้วยชุป ๒ ชู เท่านั้น แต่แบบจีนนิยมยกถ้วยขึ้นจรดปากทั้งดื่มและกินโดยใช้ ตะเกียบ การพูดน้ำแกงอาจมีเสียงดัง เพราะมีลมที่ดูดเข้าไปเพื่อระบายความร้อน แต่ชาวยุโรปถือว่าเป็นมารยาทที่ไม่ดีงาม

- การรับประทานอาหารจีนนั้น ไม่มีชาติตะวันตกชาติใดที่ปฏิเสธ ทั้งนี้เพราะอาหารแบบ โต๊ะจีนมีลักษณะพิเศษหลายประการ เช่น

๑. อาหารมีหลายประเภทและมีรสต่างกันแต่รสไม่จัด

๒. การใช้ตะเกียบ แม้บางคนจะ ไม่สนิทแต่ก็สามารถหัดใช้ได้ และเมื่อใช้ เป็นจะ รู้สึกว่าสะอาด

๓. พิธีการในโต๊ะมีน้อย ทำให้ผู้ร่วมรับประทานไม่รู้สึกอึดอัด บรรยากาศเรียบง่าย ก่อให้เกิดความรู้สึกเป็นกันเองและสนิทสนม

๕. การจัดโต๊ะและที่นั่งจัดเป็นรูปโต๊ะกลมเสมอ ผู้ร่วมรับประทานอาหารจะหันหน้าเข้าหากัน
ทุกคน การสนทนาที่สามารถสนทนาได้รอบวง ทำให้เกิดความคุ้นเคยระหว่างกัน

วัตถุประสงค์ของการเลี้ยงอาหารแบบโต๊ะจีน

ประเพณีจีนต้อนรับกันด้วยการเลี้ยง ของขวัญหรือของกำลัใดก็ไม่มีความค่าเท่ากับการเลี้ยง
ที่เจ้าภาพจัดขึ้นด้วยอริยาศัย

การเลี้ยงเป็นการให้เกียรติและให้ความไว้วางใจกันและกันระหว่างเจ้าภาพและแขก คนจีน
จัดเลี้ยงกันทั้งระหว่างมิตรและศัตรู และถือเอาการเจรจาโต๊ะอาหารนี้ เป็นวิธีการสำคัญที่จะนำไปสู่
เจรจาไปสู่ความเอื้ออาทรและความตกลงที่ทั้งสองฝ่ายยอมรับเข้าหากันได้

ลักษณะสำคัญของการเลี้ยงอาหารแบบโต๊ะจีน

๑. อาหาร สิ่งสำคัญที่สุดของการเลี้ยง คือ อาหาร บกดีโต๊ะจีนจะมีอาหารอย่างน้อย
๘ อย่าง โดยเสิร์ฟเป็นลำดับ ดังนี้

๑.๑ กับแกล้มเย็นหรือร้อน

๑.๒ ซุปน้ำอันมีเนื้อซึ่งมักเป็นอาหารพิเศษ เช่น ทูตดาบ

๑.๓ อาหารต่าง ๆ จัดเรียงตามลำดับความคิด ให้มีรสอาหารหลายรส การจัด

ลำดับอาหารที่ดีจะไม่ทำให้ผู้รับประทานรู้สึกเลี่ยนหรือเอียน

๑.๔ อาหารคาวกลุ่มสุดท้ายจะเสิร์ฟเป็นชุด มักประกอบด้วย ข้าวผัด หรือหมี่ผัด
แกงจัดเข้าใส่มีเนื้อ เช่น ต้มยำ (จีนประยุกต์ไทย) และปลาจ๋าพวกทอดราดหน้า ซึ่งทั้งสามอย่างนี้จะ
รับประทานประกอบกัน

๑.๕ ของหวานหรือผลไม้

การจัดอาหารที่แปลกและที่ถือว่าดี เช่น ทูตดาบ เป๋าฮื้อ บลิ่งทะเล หมูหัน
เปิดปากกึ่ง ฝรั่ง ซึ่งเป็นของที่มีราคาสูง นับเป็นการให้เกียรติอย่างสูง

๒. เครื่องดื่ม เหล้าจีนเสิร์ฟได้เสมอในทุกโอกาส ไวน์ขมทุกก็เหมาะสำหรับอาหารจีน
ชา เป็นเครื่องดื่มที่ควรเสิร์ฟประจำ นอกจากนั้น เครื่องดื่มอื่น ๆ ก็ไม่ขัดกับอาหารจีน

๓. แขกรับเชิญ การจัดโต๊ะควรจัดโต๊ะละประมาณ ๑๐ คน สำหรับขนาดมาตรฐาน
และ ๑๒ - ๑๔ คน สำหรับโต๊ะใหญ่ ซึ่งควรมีเบ้นหมุนเพื่อสะดวกในการเวียนตักอาหาร การจัดที่นั่ง
แขก วัตถุประสงค์หนึ่งถึงลำดับอาวุโสและควรจัดให้หญิงนั่งติดกับชาย อย่างจัดให้ต่างภริยานั่งติดกัน
สิ่งสำคัญ คือ แขกเกียรติยศหญิงต้องนั่งทางขวาของเจ้าภาพชาย และแขกเกียรติยศชายนั่งทางขวา

มองเจ้าภาพทั้งๆ แต่ถ้าเป็นการเชิญเดี่ยว จะให้แขกเกียรติยศนั่งตรงข้ามเจ้าภาพหรือทางขวาของเจ้าภาพก็ได้

๕. อย่าตั้งอาหารที่แขกเกียรติยศทานไม่ได้ แขกเชิญบางท่านเพื่ออาหารบางอย่าง บางท่านไม่ทานอาหารบางอย่าง เช่น มุสลิมไม่ทานหมู ผู้ถือมังสวิรัตไม่ทานเนื้อสัตว์ เพราะฉะนั้นต้องคำนึงถึงเรื่องนี้ด้วย

๕. อาหารจีนหม้อต้องมีปลา ปลาเป็นอาหารที่แสดงถึงนิโคตมาแห่งความสุขสมบูรณ์ และอาหารบางอย่างแสดงถึงคุณลักษณะพิเศษ เช่น เส้นหมี่ที่ทุกประเภทแสดงถึงความยืนยาวของอายุ ควรเสิร์ฟในงานวันเกิด ซาลาเปาทอดไส้ถั่วแสดงถึงความรุ่งเรือง เป็นต้น

มารยาทในการรับประทานอาหารจีน

โต๊ะจีนที่ได้มาตรฐานจะมีถ้วย จานรองและช้อน จานอาหารขนาดเล็กเฉพาะคน แก้วน้ำ ถ้วยชาที่จานรอง ตะเกียบและหม้อนตะเกียบ ช้อนกลาง ซึ่งต้องใช้เครื่องที่มีอยู่อย่างถูกต้อง เช่น วางช้อน ที่จานรองถ้วยชาม อย่าวางในถ้วยชาม วางตะเกียบบนหม้อนตะเกียบ อย่าวางพาดปากจานหรือชาม ต้องรับประทานอย่างเรียบร้อย แต่ไม่ถึงกับเคร่งขรึมหรือเครียด ควรปล่อยตัวตามสบาย สิ่งที่ต้องปฏิบัติ คือ

๑. การขีดแยกเข้าที่โต๊ะ ควรจัดหาตั้งที่นั่งในโต๊ะ พร้อมบัตรที่นั่งและเขียนชื่อเวลาเจ้าภาพจะเป็นผู้ขีดแยกเกียรติยศเข้าที่นั่งก่อน จากนั้นเจ้าภาพจึงนั่ง

๒. การกล่าวคำปราศรัยหรือคำอวยพร เจ้าภาพจะเป็นผู้กล่าวก่อนเมื่อเริ่มรับประทานอาหารกับแขกคนแรก กล่าวจบก็จะเดินชนแก้วกับแขกเกียรติยศและแขกอื่น ๆ ยกเว้นเมื่อมีการแบ่งสองฝ่ายไม่ต้องชนแก้วกับฝ่ายเดียวกัน ฝ่ายแขกจะมีการกล่าวตอบแล้วชนแก้ว เช่นเดียวกับจะกล่าวในเวลาอื่น หรือวันช่วงเวลาสักครั้งหนึ่งก็ได้ ผู้ที่เดินไปชนแก้วจะเป็นผู้กล่าวปราศรัยหรือคำอวยพรเท่านั้น ผู้อื่นจะไม่ลุกขึ้นเดิน สานรับคำปราศรัยหรือคำอวยพรนี้จะกล่าวตอนเริ่มพิธีของหวานก็ได้

มารยาทที่ควรปฏิบัติ

๑. เจ้าภาพควรเสิร์ฟอาหารชิ้นแรกของแต่ละจานให้แก่แขกเกียรติยศ โดยให้ช้อนกลางหรือตะเกียบของคนที่ยังไม่ได้ใช้หรือถ้าใช้ตะเกียบแล้ว ก็ให้กลับเอาทางด้านนอก (ประเพณีนี้ใช้ในกรุงปักกิ่ง)

๒. ควรเชิญชวนแขกดื่มบ้างตามจังหวะที่เหมาะสม อย่าถึงกับดื่ม แต่อย่าบ่อยเกินไป

๑. ต้องสนทนากับราชศรัทธาและอย่ามุ่งในธุรกิจจนเกินไป ต้องอาศัยความแนบแน่นในการเจรจา แต่ถ้าจะให้ดีควรให้มีบรรณาการแห่งอัยยาศัยไมตรีเป็นเทดัก ธุรกิจควรตามมาภายหลัง

๔. เรื่องงานเลี้ยงจนต้องเดินไปส่งแขกตามสมควร คือ ถ้าแขกมีเกียรติยศสูง ควรส่งถึงรถ ถ้าเป็นบุคคลทั่วไปควรส่งที่ประตู พยายามให้เกียรติแก่แขกเกียรติยศมากที่สุด แต่อย่าให้มีลักษณะประจบต้องวางตัวให้สง่าและแสดงการให้เกียรติอย่างจริงจัง

ข้อห้ามบางประการในโต๊ะจีน

๑. อย่าคายหรือทิ้งเศษอาหารบนโต๊ะหรือที่พื้น ให้ทิ้งแอบไว้ข้างจานในถ้วยหรือชามที่จัดมาเฉพาะ

๒. อย่ากระแทกปลายตะเกียบบนโต๊ะจนมีเสียง

๓. อย่าตัดอาหารจากพวกหมี่ในงานวันเกิด

๔. อย่ากลับบลาทั้งตัว เมื่อทานเนื้อด้านหนึ่งหมดแล้ว โดยเฉพาะเมื่อมีชาวเรือ

ชาวประมงมาร่วมโต๊ะ

๕. อย่าดูดตะเกียบ

น.ย.หญิง เดือนฉาย พักผลงาน

นามบัตร

นามบัตร คือ กระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดเล็ก มีชื่อเจ้าของพิมพ์ไว้กลางแผ่น และอาจมีตำแหน่งที่อยู่ โทรศัพท์ พิมพ์ไว้ด้วย นามบัตรถือเป็นสื่ออย่างหนึ่งในการสมาคม

ประโยชน์ของนามบัตร มีหลายประการดังนี้

๑. เป็นการแนะนำตนเอง
๒. ผู้รับเก็บไว้ใช้เพื่อติดต่อกับเจ้าของบัตรและช่วยให้สะกดชื่อได้ถูกต้อง
๓. ใช้ติดของกานัลส่งแทนตัว เช่น ของขวัญ แจกกันดอกไม้ เป็นต้น
๔. ใช้เขียนข้อความสั้น ๆ ถึงเพื่อนฝูงหรือญาติมิตร เช่น เพื่อแสดงความยินดี แจ้งข่าว อวยพร หรือแสดงความเสียใจ ๆ

ประเภทของนามบัตรทั่วไป มีอยู่ ๓ ประเภท

๑. นามบัตรใช้ในทางราชการ (Official card)
๒. นามบัตรทางสังคม (Social card or Personal card)
๓. นามบัตรทางธุรกิจ (Business card)

สำหรับนายทหารเรือ จะใช้นามบัตรประเภทราชการ และประเภทสังคมโดยประเภทแรกจะใช้ในโอกาสที่เป็นพิธีการ เช่น เมื่อเจ้าเยี่ยมค้ำขันนายทหารชั้นผู้ใหญ่ เยี่ยมคารวะแนะนำตัว ส่วนประเภทสังคมนั้น ใช้ในงานสังคมทั่ว ๆ ไป

นามบัตร ๒ ประเภทนี้แตกต่างกันที่ ประเภทราชการจะลงตำแหน่งงานไว้ด้วย ส่วนประเภทสังคมจะไม่ลงตำแหน่ง แต่ปัจจุบันนิยมใช้ประเภทที่ ๑ และประเภทที่ ๒ รวมเป็นแบบเดียวกัน

ชนิดของนามบัตรที่ใช้ มี ๓ ชนิด

๑. นามบัตรของฝ่ายชาย (man's card)
๒. นามบัตรของฝ่ายหญิง (woman's card)
๓. นามบัตรรวมหรือนามบัตรคู่ (husband and wife card)

ลักษณะทั่วไปของนามบัตร

ตัวบัตร เป็นกระดาษขาวเรียบมีความหนาเล็กน้อย หรือกระดาษสีอ่อน มีกลิ่นหอม ตามสมัยนิยมก็ได้

ARMY		NAVY		AIR FORCE		Police
C-in-C, Royal Thai Army		C-in-C, Royal Thai Navy		C-in-C, Royal Thai Air Force		
Field Marshal		Admiral of the Fleet		Marshal of the Royal Thai Air Force		
General	Gen.	Admiral	Adm.	Air Chief Marshal	ACM.	Police General
Lieutenant General	Lt.Gen.	Vice Admiral	VAdm.	Air Marshal	AM.	Police Lieutenant General
Major General	Maj.Gen.	Rear Admiral	RAdm.	Air Vice Marshal	AVM.	Police Major General
Brigadier General	Brig.Gen.	Commodore	Commodore	Air Commodore	AC.	Police Brigadier General
Colonel	Col.	Captain	Capt.	Group Captain	Gp.Capt.	Police Colonel
Lieutenant Colonel	Lt.Col.	Commander	Cdr.	Wing Commander	Wg.Cdr.	Police Lieutenant Colonel
Major	Maj.	Lieutenant Commander	Lt.Cdr.	Squadron Leader	Sqn.Ldr.	Police Major
Captain	Capt.	Lieutenant	Lt.	Flight Lieutenant	Flt.Lt.	Police Captain
Lieutenant	Lt.	Lieutenant Junior Grade	Lt.JG.	Flying Officer	Flg.Off.	Police Lieutenant
Sub-Lieutenant	Sub.Lt.	Sub-Lieutenant	Sub.Lt.	Pilot Officer	Plt.Off.	Police Sub-Lieutenant
Sergeant Major 1st Class	SM.1	Chief Petty Officer 1st Class	CPO.1	Flight Sergeant 1st Class	FS.1	
Sergeant Major 2nd Class	SM.2	Chief Petty Officer 2nd Class	CPO.2	Flight Sergeant 2nd Class	FS.2	Police Sergeant Major
Sergeant Major 3rd Class	SM.3	Chief Petty Officer 3rd Class	CPO.3	Flight Sergeant 3rd Class	FS.3	
Sergeant	Sgt.	Petty Officer 1st Class	PO.1	Sergeant	Sgt.	Police Sergeant
Corporal	Cpl.	Petty Officer 2nd Class	PO.2	Corporal	Cpl.	Police Corporal
Private 1st Class		Petty Officer 3rd Class	PO.3	Leading Aircraftman	LAC.	Police Lance Corporal
Private		Sea-Man	SM	Airman	Amm.	Police Private, Police-Man

General of the Army (General of the Army) 2nd Lieutenant 1st Lieutenant

ตัวพิมพ์ ปกติใช้ตัวพิมพ์สีดำ แต่จะใช้สีน้ำเงิน เข้มก็ได้ ลักษณะตัวอักษรจะเป็นตัวตรง หรือ ตัวเขียนเอนก็ได้ แต่ต้องเป็นตัวเรียบ ๆ อ่านง่าย

นามบัตรชาย จะมีคำที่พิมพ์กลางบัตร ดังนี้

บรรทัดแรก จะเป็น ยศ ชื่อ นามสกุล ถ้าตามแบบของ ทร. สหรัฐ ฯ นายทหารตั้งแต่ชั้นยศ น.ท. ลงมา จะพิมพ์ศัไว้่อกับบรรทัดหนึ่ง แต่เพื่อความสะดวกเราสามารถ พิมพ์ศัไว้่กับบรรทัดเดียวกันกับชื่อได้เลย

บรรทัดสอง ตำแหน่งในสำนักงาน

บรรทัดสาม ชื่อหน่วยงาน หรืออาจไม่พิมพ์ในบรรทัดนี้ แต่จะพิมพ์ไว้ในด้านล่างซ้ายของ นามบัตร ก็ได้ ในปัจจุบันนิยมพิมพ์ที่อยู่และโทรศัพท์ไว้่ด้วย

สำหรับผู้ที่ประสงค์จะใช้ภาษาต่างประเทศด้วย เช่น อังกฤษ ญี่ปุ่น จีน ฯ ก็อาจจะพิมพ์ไว้่ ด้านหลังของนามบัตรด้วยก็ได้

นามบัตรรวม ปกติใช้สำหรับติดของของขวัญเยี่ยม ฯ สำหรับนามบัตรรวมที่จะพิมพ์เป็นภาษา ต่างประเทศ นั้น จะต้องพิมพ์โดยใช้ชื่อและนามสกุลของสามีเป็นหลัก

การใช้นามบัตร มี ๒ แบบ

- แบบเป็นทางการ

- แบบไม่เป็นทางการ

- นามบัตรแบบเป็นทางการ เหมาะสำหรับนักการทูต ซึ่งใช้ในโอกาสต่าง ๆ แต่ปัจจุบัน มีบัตรที่ใช้ในโอกาสต่าง ๆ วางขายทั่วไป มีทั้งสีสรรที่สวยงาม ด้อยค่าที่ไพเราะ และกลิ่นของกระดาษ ที่หอมชวนให้น่าใช้ ทำให้นามบัตรประเภททางการเริ่มใช้น้อยลง

- นามบัตรแบบไม่เป็นทางการ ใช้นั้นโดยทั่วไป ปกติจะใช้เมื่อรู้จักกันใหม่ ๆ โดยแลก นามบัตรระหว่างกัน เพราะจะทำให้ได้รู้จักชื่อ นามสกุลที่ถูกต้อง อีกทั้งเพื่อเป็นการเตือนความจำ สำหรับ ฝ่ายสตรี ในทางปฏิบัติมักไม่ค่อยนิยมการแลกเปลี่ยนนามบัตร แต่จะใช้ในโอกาสติดของขวัญเป็นส่วนใหญ่ ฉะนั้น นามบัตรนี้จึงเปรียบเสมือนสิ่งเตือนความจำให้ผู้รับรู้จักเจ้าของนามบัตรยิ่งขึ้น

การปฏิบัติในงานพระราชทานเพลิงศพ

สำนักพระราชวังได้กำหนดการปฏิบัติของเจ้าภาพ และผู้เข้าร่วมพิธีในงานพระราชทานเพลิงศพ เพื่อจะได้ยึดถือปฏิบัติอย่างถูกต้อง ดังนี้

- เมื่อเข้าหน้าที่เชิญเพลิงพระราชทานมาถึงบริเวณพิธี ไม่มีการบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี

- ให้เจ้าภาพตั้งแถวรับเพลิงพระราชทาน ขณะที่เข้าหน้าที่เชิญมาถึงบริเวณพิธี ผู้เข้าร่วมพิธีไม่ต้องลุกขึ้นรับเพลิงพระราชทาน และในขณะเข้าหน้าที่เชิญขึ้นสู่เมรุ จะลุกขึ้นแสดงความเคารพต่อเมื่อประธานในพิธีจุดเพลิงพระราชทาน

กองทัพเรือจึงขอแจ้งให้ข้าราชการ ลูกจ้างตลอดจนประชาชนทั่วไปทราบ ตามที่สำนักพระราชวังได้วางหลักการปฏิบัติในงานพระราชทานเพลิงศพเพื่อยึดถือปฏิบัติต่อไป